

Goden & rituelen

Isis & Osiris,
In de Egyptische en
Hellenistische tijd

Olette Freriks
Januari 2021

In de tempel van Luxor staat ook een tempel voor Isis en Serapis met op de achtergrond de magische bergen van de Westbank

Ik wil iedereen bedanken voor de bijdrage van de foto's:
James Henri Breasted, André de Ruiter en iedereen van wie ik foto's heb gebruikt en niet (meer) weet van wie ze zijn.

Goden & rituelen

Isis & Osiris,
In de Egyptische en
Hellenistische tijd

Olette Freriks

Schrijver: Olette Freriks
Vormgeving & Bewerking: André de Rooter
Coverontwerp: SLOOP Enschede, Nederland
ISBN: 9789464188004
© Olette Freriks

Inhoudsopgave

DE SCHEPPINGSVERHALEN EN DE ENNEADE.....	14
HET SCHEPPINGSVERHAAL EN DE ENNEADE VAN HELIOPOLIS.....	19
DE GOD OSIRIS.....	22
DE MYTHE VAN OSIRIS.....	32
DE OXYRHYNCHUS, GOD VAN DE VISSEN.....	34
DE DJEDZUIL SYMBOOL VAN OSIRIS.....	35
DE GODIN ISIS.....	38
DE ICONOGRAFIE VAN ISIS.....	43
DE MAGISCHE KRACHTEN VAN ISIS.....	48
ISIS DE HEMELGODIN.....	50
HET MOEDERLIJKE ASPECT VAN ISIS.....	53
WERETHEKAU-ISIS.....	56
DE BEGRAFENISCEREMONIES.....	59
DE STRIJD TUSSEN HORUS EN SETH.....	66
OSIRIS DE KONING VAN DE ONDERWERELD.....	71
DE MOGELIJKE INVLOED VAN ISIS OP HET CHRSTENDOM.....	76
ISIS IN DE HELLENISTISCHE TIJD.....	78
PERSOONLIJKE AANBIJDING IN DE ROMEINSE TIJD.....	92
DE MYSTERIËN VAN ISIS BUITEN EGYPTEN.....	97
DE GOUDEN EZEL.....	98
HET VERHAAL:.....	100
HET VERHAAL VAN DE JALOERSE VROUW.....	104
KORTE VERHALEN UIT HET BOEK VAN DE GOUDEN EZEL.....	105
HET ARISTOMENES VERHAAL.....	105
HET VERHAAL VAN THELYPHRON.....	105
HET VERHAAL VAN CUPIDO EN PSYCHE.....	106
HET VERHAAL VAN DE VROUW EN HAAR MINNAAR BIJ DE BADKUIP.....	107
HET VERHAAL VAN DE JALOERSE ECHTGENOOT.....	108
HET VERHAAL VAN DE VROUW VAN FULLER'S.....	108
HET VERHAAL VAN DE JALOERSE VROUW.....	109
DE ISAC.....	111
WAT IS EEN ISAC-PRIESTER.....	111

TEMPELS EN DAGELIJKSE RITUELEN.....	113
FESTIVAL IN PHILAE EN BIGA.....	115
DE FESTIVALS VAN ISIS BUITEN EGYPTE.....	116
HET FEEST VOOR DE VERJAARDAG VAN ISIS DE LYCHNAPSIA.....	117
HET FEEST VAN PELISIA DE GEBOORTEDAG VAN HARPOCRATES.....	120
HET FESTIVAL VAN ISIA.....	121
TEMPELS GEWIJD AAN DE GODIN ISIS.....	124
DE GODIN ISIS IN LIBIË.....	126
ISIS TEMPEL BEHBEIT EL HAGAR DAMIETTA.....	130
ISIS TEMPEL VAN MENOUTHIS ABU-QIR-BAY.....	133
ISIS TEMPEL VAN ANTIRHODOS ALEXANDRIA.....	135
TAPOSIRIS MAGNA	139
MENDES	141
ISIS IN COPTOS EGYPTE	144
ISIS TEMPEL IN SHENHUR NABIJ QUS-LUXOR.....	147
ISIS TEMPEL VAN DEIR-EL-SHELWIT MEDINET HABU.....	151
CONTRA LATOPOLIS	154
ISIS TEMPEL OP HET EILAND PHILAE.....	165
TEMPEL VAN DABOD.....	176
DE TEMPEL VAN TAFFAH.....	178
TEMPEL VAN ISIS DENDUR.....	180
DE TEMPEL VAN MAHARRAKA.....	181
TEMPEL VAN DAKKA.....	183
HET FORT VAN BUHEN.....	185
DE TEMPELS VAN DE MOESAWWARAT EL SUFRA.....	186
NAQA.....	190
ISIS EN AI-UZZA.....	193
ISIS IN PETRA.....	196
TEMPEL VAN BAÄLAT GEBAL	198
ISIS IN PALMYRA SYRIË.....	202
DE GODIN ISIS IN EFEZE TURKIJE	208

DE GODIN ISIS IN CYPRUS	212
DE ISIS TEMPEL GORTYNA OP KRETA	216
ZEUS EN HERA	221
DE MYTHE VAN IO EN ZEUS	225
ZEUS EN EUROPA	231
DE 3 ZONEN VAN ZEUS EN 3 PALEIZEN OP KRETA.....	235
HET PALEIS VAN KONING MINOS IN KNOSSOS BIJ HERAKLION KRETA.....	238
HET MINOÏSCHE PALEIS VAN ZAKROS.....	241
HET MINOÏSCHE PALEIS PHAISTOS.....	243
DELOS	246
ISIS IN POMPEÏ.....	251
DE TEMPEL VAN ISIS	257
IO, ARGOS EN HERMES.....	268
IO IN CANOPUS	269
IDYLLISCH SACRAAL LANDSCHAP	270
ISIAC PRIESTER.....	272
ISIS IN DE VILLA VAN HADRIANUS IN TIVOLI	274
ROME.....	280
ISIS IN ROME.....	285
TEMPEL VAN APOLLO PALATINUS IN ROME	289
ISIS – NOREIA	294
ISIS IN HONGRIJE.....	298
HEILIGDOM VAN ISIS EN MATER MAGNA.....	300
ISIS IN ZUID-HOLLAND NEDERLAND.....	305
ISIS IN LONDINIUM ENGELAND.....	308
SEQUANA-ISIS DE RIVIERGODIN VAN DE SEINE	311
ISIS IN PARIJS FRANKRIJK.....	313
ISIS-PHARIA IN NEW-YORK AMERIKA.....	320

**DE CULTUS VAN
ISIS EN OSIRIS**

WIE ZIJN WIJ ???

DE SCHEPPINGSVERHALEN EN DE ENNEADE

In het Oudegyptische wereldbeeld bestaat de opvatting dat de schepping een proces is dat uit een cyclus bestaat.

De wereld werd geschapen uit de oer-oceaan, de Noen waaruit het eerste land als een heuveltje te voorschijn kwam, dit is een beeld dat ingegeven is door de wijze waarop het boerenland van Egypte ieder jaar weer uit de Nijl overstroming opkwam.

ATOEM BRENGT ZICHZELF VOORT UIT DE NOEN

Op deze oer heuvel ontstonden onder invloed van de zon de goden, mensen, dieren en planten.

De schepping blijft echter door oer-water omringd, dat zowel een bedreigende chaos is als een onmisbare levensbron en zal daar eens weer in terugkeren.

De gehele schepping is immers doortrokken van cyclussen zoals de wisseling van dag en nacht, het afnemen en wassen van de maan, het opkomen en afsterven van het gewas, of het stijgen en dalen van de jaarlijkse Nijloverstromingen.

En volgens het Oudegyptische geloof moet de mens dan ook eerst sterven om zich door de dood te verjongen voor een volgend leven, zonder dood is er geen leven.

Toch is de dood niet altijd op de aarde aanwezig geweest.

Door die onderlinge verschillen kunnen we ook verschillende versies tegenkomen.

Zo kon zowel Hathor als Isis de moeder zijn van Horus.

De Egyptenaren hadden daar niet echt een probleem mee, want hun godsdienst stond niet vastgelegd in dogma's.

Zo werd de netjer, zoals de 'godheden' werden genoemd, oorspronkelijk niet afgebeeld omdat men van oordeel was dat iedere afbeelding de aandacht van de werkelijke aard ervan zou afleiden.

Slechts na verloop van tijd werd er aan toegegeven hier toch enige afbeeldingen voor te gebruiken, een maatregel die uiteindelijk tot de visuele overdaad heeft geleid die de Egyptische mythologische voorstellingen kenmerkt.

Zo werd de netjer oorspronkelijk niet afgebeeld, omdat men van oordeel was dat iedere afbeelding de aandacht van de werkelijke aard ervan zou afleiden. Slechts na verloop van tijd werd erin toegegeven hier toch enige afbeelding voor te gebruiken, een maatregel die uiteindelijk tot de visuele overdaad heeft geleid die de Egyptische mythologische voorstellingen kenmerkt.

Zo werd een netjer eerst in pre-dynastieke tijden vaak met een totemdier aangeduid, dit kon dan verschillen naargelang de locatie.

De netjer Sobek bijvoorbeeld kon worden afgebeeld als een krokodil of elders de vorm van een leeuw aannemen.

Zeer spoedig werd voor een antropomorfe afbeelding gekozen, waar het hoofd werd weergegeven als dat van een totemdier of er werd boven de afbeelding nog een bijzonder symbool geplaatst.

Die symbolen of kronen konden uiteindelijk steeds meer samengesteld zijn uit dergelijke symbolen van dezelfde godheid uit verschillende locaties.

De samengestelde Egyptische kronen zijn hier een voorbeeld van.

Soms werden die ook nog met ramshoorns of stierenhoorns aangevuld, met een enkele of dubbele uraeus, met plantendelen en veren enzovoort.

Al deze tekens spreken in stilte een eigen beeldtaal van symbolen die op specifieke betekenissen duiden.

Bovendien zijn er nog de verschillende houdingen, zoals een beschermend of zegenend gebaar, het bij de hand nemen ter begeleiding, het zitten op een troon als teken van macht of het afbeelden van een troon boven het hoofd zoals bij Isis.

Verder ontdekt men nog een heel gamma van attributen zoals verschillende soorten scepters en staven, die elk een eigen soort bevoegdheid aanduiden zoals:

- De medustok, die staat voor het recht op spreken, *'het voor het zeggen hebben'*.
- Het anch-teken, dat de aanwezigheid in een andere dimensie - die van het hiernamaals - kenmerkt.
- De shenring, die duidt op heerschappij over of voor de eeuwigheid,
- De renpit, een gekerfde palmbladnerf die staat voor een zekere tijdsgeldigheid.

DE MEDUSTOK
Hathor heeft een staf in haar hand, de medustok, die aangeeft dat zij degene is die mag spreken, m.a.w. het voor het zeggen heeft.

HET ANCHTEKEN

In de oudheid droegen de Egyptenaren de ANKH op afbeeldingen als teken van hun onsterfelijkheid, de sleutel van het eeuwig geluk; wanneer mensen het dragen wordt daarmee aangegeven dat zij deze wereld voor het hiernamaals hebben verruild. Het werd geacht hen bescherming te bieden tegen allerlei gevaren. De hiëroglief in deze vorm betekent 'leven'.

DE SHEN-RING

In het oude Egypte was een shen-ring een cirkel met een lijn die eraan raakte, weergegeven in hiërogliefen als een gestileerde lus van een touw. Het woord shen zelf betekent, in het oud-Egyptisch, omcirkelen, terwijl de shen-ring eeuwige bescherming vertegenwoordigde. De shen-ring wordt meestal gedragen door de valkgod Horus, maar werd ook gedragen door de giergodin Nekhbet. Het werd al in de derde dynastie gebruikt, waar het te zien is in de reliëfs van Djoser's Trappyramide-complex.

Het symbool zou kunnen worden uitgerekt om andere objecten te bevatten, die toen werden begrepen als eeuwig beschermd door de shen-ring in zijn langwerpige vorm werd de shenring de cartouche, die een koninklijke naam omsloot en beschermd. De shen ring is vaak bevestigd aan verschillende soorten staven, de staf van autoriteit of macht en symboliseert de eeuwige autoriteit van die macht.

De renpit gekerfd palmbladnerf

Renpit is in de Egyptische mythologie een godin die als personificatie stond voor de eeuwigheid maar ook voor de goddelijke en koninklijke jaartelling. Haar naam is afgeleid van het hiëroglief Renep. De godin wordt knielend afgebeeld tussen twee palmtakken met inkepingen. Onderaan de palmtakken is vaak een shenring en twee cobra's te zien. De shenring staat voor de eeuwigheid en de cobra voor het getal miljoen.

Zij werd met de oergod Thot uit Memphis geassocieerd als ook met de god Hoeh. Deze iconografie staat symbool voor het concept 'tijd'.

Om de beelden verder te nuanceren en te verklaren zijn er meestal hiërogliefen toegevoegd.

Dit zijn aanvankelijk eveneens ideogrammen, visuele weergaven van ideeën, pas later worden ze tot fonogrammen omgebouwd.

Soms komen beide vormen tegelijk door elkaar voor in de beschrijvingen van de mythen, die de bewegingen en verbanden weergeven bij de afbeeldingen, meestal in reliëfvorm.

De kleding van de goden komt overeen met de mode van 2800 v. Chr.

Hun kleding ging niet mee met de tijd en bleef altijd hetzelfde.

Cultusbeelden waren doorgaans van goud gemaakt.

Omdat dit materiaal onveranderlijk is in de tijd, werd ook daarmee aangegeven dat de goden buiten onze tijdcyclus staan, namelijk in een cyclus die 'een miljoen maal' groter is.

Vanwege de kostbaarheid van het materiaal zijn nog maar weinig cultusbeelden overgebleven, de meeste werden weer gesmolten na geroofd te zijn.

HET SCHEPPINGSVERHAAL EN DE ENNEADE VAN HELIOPOLIS

Dit scheppingsverhaal staat geschreven op een papyrus uit de Late Tijd, te midden van een aantal bezweringen van de boze geest Apophis, de slang.

De oeroceaan, de Noen waaruit het eerste land als een heuveltje te voorschijn kwam

De papyrus werd in 1861 door Rhind uit de handen van de Britse consul in Luxor ontvangen als een gift.

Mustafa Aghs had het document verkregen uit de bewaarplaats DB320 van koninklijke mummies in Deir el-Bahari.

Er zijn ook een aantal verwijzingen naar het verhaal in de piramideteksten van Unas.

Er zijn een aantal overeenkomsten met Spreuken 8:22.

In den beginne was er alleen de Heer van de Uiterste Grenzen, Neb-er-Djer, die in een vormeloos heelal, de oer-oceaan Nu woonde.

Rhind de wiskundige papyrus British museum

In dit heeal waren alle latere dingen al in beginsel aanwezig, maar zij waren nog in een staat van hulpeloosheid.

Neb-er-Djer begon ernaar te verlangen daar verandering in te brengen en nam daarom de vorm aan van de Schepper, Atoem door deze naam te uiten.

Anders dan in latere monotheïstische religies was Atoem echter geen god die zich veel met zijn schepselen bemoeide.

Hij liet dat meer over aan de goden die hij later schiep.

Het eerste dat Atoem schiep was vaste grond onder zijn voeten.

Hij deed dat in On (Heliopolis), opnieuw door Orde (Maät) aan te brengen in zijn gedachten (zijn hart) en een woord uit te spreken.

Daarna had hij gemeenschap met zijn eigen vuist en zo schiep hij Shu en Tefnut, de god van de droge lucht (gas, atmosfeer) en de godin van het vochtig principe (vloeistof).

Zo was de eerste drie-eenheid een feit.

Shu en Tefnut hadden gemeenschap en hun kinderen waren Geb, de aardgod en Noet de hemelgodin.

Zolang het donker was lag Noet in de armen van Geb en zo werd het volgende godengeslacht geboren, namelijk Osiris, Seth, Isis en Nephthys.

Al voor zij geboren werden waren Osiris en Isis man en vrouw zij kregen veel later een zoon Horus.

Seth en Nephthys hadden ook een zoon, de jakhals god Anubis.

Aan Osiris schonk Atoem een bijzondere gave.

Hij was van gelijke substantie als zijn overgrootvader en daarmee de vleesgeworden Schepper.

**De Enneade van Heliopolis,
Atoem, Sjoe, Tefnut, Geb, Nut, Osiris, Isis, Seth en Nephthys**

DE GOD OSIRIS

Hij werd de eerste koning van het Oude Egypte, zijn vrouw, tevens zijn zuster was Isis.

Met haar behoort hij tot de Enneade van Heliopolis.

Zijn zoon is Horus en zijn dochter Bastet.

Volgens oude verhalen was Osiris uit de hemel gekomen en werd hij de eerste koning van Egypte.

Osiris werd klassiek afgebeeld als een godheid met een groene of een zwarte huid en een farao's baard, Hij wordt afgebeeld als een mummie met de atefkroon en met de symbolische kromstaf en dorsvlegel

Osiris groeide uit tot een van de grootste en belangrijkste goden in Egypte.

In vele grafkamers van de koningen en privé-graven is het dodenboek op de muren gemaakt.

Dit is het wege van het hart om zo in het enorme dodenrijk van Osiris opgenomen te kunnen worden.

Reeds vroeg werd hij verbonden met de god Anedjti uit Busiris in de Delta, een god van de geitenherders aldaar.

Aan hem ontleende Osiris de attributen van de kromstaf en de gesel.

Als 'goede herder' was Osiris koningsgod.

Hij zou in de voortijd ook werkelijk als koning hebben geheerst.

Osiris was de god van de wederopstanding en vruchtbaarheid, zijn festivals die plaatsvonden rond het zaai- en oogstfeest werden vaak omringd door vruchtbaarheidsrituelen waar graan een grote rol speelde.

Osiris heeft van zijn zuster Isis de liefde voor de landbouw geleerd.

En zo werd Osiris de god van vruchtbaarheid en landbouw.

De landbouw die ontstaan is in het 10de millennium v. Chr. na de ijstijd.

En van het hiernamaals, van de doden, de opstanding, het leven en de vegetatie in de oude Egyptische religie.

Hij werd klassiek afgebeeld als een godheid met een groene huid en een farao's baard, gedeeltelijk met mummie om de benen gewikkeld, met een kenmerkende atef-kroon en met een symbolische kromstaf en dorsvlegel.

Hij was een van de eersten die in verband werd gebracht met de mummificering, met name met het wikkelen van de doden.

DE GOD OSIRIS

met de Atef kroon en zijn mummiekledij voor hem de 4 Horuszonen en achter hem het teken van de godin van het Westen.

Tempel Medinet Habu
Tempel van Miljoenen jaren van
Ramses III
20ste dynastie

In de tempel van Dendera is Osiris bekend als de god van de vegetatie.

Hij manifesteerde zich in het graan, dat in de aarde begraven wordt, maar door spontane scheppende kracht in de opschietende aar herrijst en vrucht draagt.

In de Osiris mysteriën werd er bij het lijk van Osiris gewaakt en werd een beeldje van Osiris gemaakt uit gedroogd nijlslib en graan.

Wanneer het bevochtigd werd, botte het graan uit, een symbool van de stervende en herrijzende vegetatie.

Osiris was voorts god van de afnemende en wassende maan en van de overstroming van de Nijl.

Osiris werd ook vaak geïdentificeerd met de god Wenen-nefer, *'die voortdurend jeugdig is'*, hetgeen past bij een stervende en herlevende god.

Osiris was tevens de heerser over het Rijk der Doden.

Velen lieten in Abydos bij het graf, een kapel voor Osiris bouwen of richten een stèle op.

De koningen Seti I en zijn zoon Ramses II bouwde iedere een prachtige tempel ter ere van Osiris.

De vlegel en de kromstaf
attributen van Osiris
deze zijn gevonden in
het graf van
Toetanchamon

De triade van Osiris en Isis en
hun zoon Horus
goud en Lapis Lazuli
Museum Caïro

Graan Mummie
Een houten kistje in de vorm van
een valk die Horus voorsteld. Het
kistje bevat een graanmummie
van Osiris hij draagt hier de
Witte kroon. Nu in het Museum
in Boston Amerika
Dit waren de magische rituelen
waar een mummie lichaam van
tarwe , gerst of andere granen in
een kistje lag. Met de begrafenis
wordt er water overheen
gegoten en dan gaan de zaden
onkiemen, dit is symbool om een
nieuw leven te laten beginnen.
nieuwe oogst is ook verbonden
met nieuw begin en leven

Iedere overledene werd een Osiris, dat wil zeggen dat hij uit de dood zal herrijzen. Hier In Abydos is ook het graf van Osiris in het Osireion die achter de tempel van koning Seti I ligt.

Dus Abydos was al in de Predynastie de heiligste plaats van Egypte.

De oorsprong van Osiris als god van het dodenrijk komt voort uit zijn assimilatie, rond de 3de dynastie van Egypte of 4de dynastie van Egypte van de god van de necropolis in Abydos.

De allereerste tempel in Abydos was gewijd aan Khentamentiu.

Osiris was de rechter van de doden in de onderwereld, die al het leven schonk, inclusief ontkiemende vegetatie en de vruchtbare overstroming van de rivier de Nijl.

Hij werd beschreven als *"Hij die permanent goedaardig en jeugdig is"* en *"heer van de stilte"*.

De koningen van Egypte werden geassocieerd met Osiris in de dood zoals Osiris opstond uit de dood, zodat ze in eendracht met hem zouden zijn en het eeuwige leven zouden erven door een proces van magie.

Door de hoop op een nieuw leven na de dood begon Osiris in verband te worden gebracht met de natuur en alles wat daarin werd waargenomen, met name de vegetatie en de jaarlijkse overstroming van de Nijl, door zijn banden met de opkomst van Orion en Sirius aan het begin van het nieuwe jaar.

Tempel van koning Seti I in Abydos gewijd aan de god Osiris

Het Osireion met het symbolische graf van Osiris.
Dit ligt achter de tempel van Seti I in Abydos

De centrale hal in het osireion met achteraan de ingang van het
symbolische graf van Osiris

Osiris werd op grote schaal aanbeden tot het verval van de oude Egyptische religie tijdens de opkomst van het christendom in het Romeinse rijk.

De Egyptenaren geloofden dat hij in een paleis in het westen zetelde, waar de doden eerst doorheen moesten.

Hij was er opperrechter, bijgestaan door 42 helpers.

Bij iedere doorgangspoort stonden Osiris' dienaren met dierenkoppen, die de doden op de proef stelden zoals beschreven in het Egyptisch dodenboek Amdoeat.

Bij de doortocht van het 6de en 7de uur kwam de dode aan bij de troon van Osiris, hier zou zijn hart gewogen worden tegen de Veer van de Waarheid.

Als de dode een goed leven had geleid, was het hart lichter en mocht hij van Osiris het Jaroeveld betreden, het Egyptische hiernamaals.

Als het hart echter zwaarder was dan de veer, door alle zonden, dan werden het hart en de dode door een monster, de Verslinder opgegeten.

De ruimte van het symbolische graf van Osiris

De associatie met Osiris was zo vroeg in de geschiedenis dat bijna niemand meer wist waar zijn rol als god van het dodenrijk die alle overledenen beoordeelt oorspronkelijk vandaan kwam.

Het eerste bewijs van aanbedding van Osiris werd gevonden in het midden van de vijfde dynastie van Egypte, hoewel het waarschijnlijk is dat hij veel eerder werd

aanbeden, de bijnaam Khenti-Amentiu dateert uit tenminste de 8ste dynastie en werd ook gebruikt als een faraonische titel.

De meeste informatie die beschikbaar is over de Osiris-mythe is afgeleid van toespelingen in de Piramideteksten aan het einde van de vijfde dynastie, latere documenten uit het Nieuwe Rijk, zoals de Shabaka-steen en de *'De stellingen van Horus en Seth'* en veel later, in vertelstijl uit de geschriften van Griekse auteurs, waaronder Plutarc en Diodorus Siculus.

De Piramideteksten beschrijven vroege opvattingen van een hiernamaals in termen van eeuwig reizen met de zonnegod tussen de sterren.

Onder deze dodenteksten, aan het begin van de vierde dynastie, vinden we: *"Een offer dat de koning geeft aan Anubis"*.

Tegen het einde van de vijfde dynastie wordt de formule in alle graven *"Een offer dat de koning geeft aan Osiris"*.

Ptah-Seker die voortkwam uit de identificatie van de scheppende god Ptah met Seker raakte aldus geleidelijk aan geïdentificeerd met Osiris, waarbij de twee Ptah-Seker-Osiris werden.

Omdat men dacht dat de zon de nacht in de onderwereld doorbracht en vervolgens elke ochtend 'herboren' werd, werd Ptah-Seker-Osiris geïdentificeerd als koning van de onderwereld, god van het hiernamaals, leven, dood en wedergeboorte.

De 7 heiligdommen in de tempel, ze zijn gewijd aan Horus, Isis, Osiris, Amon en Re-Horachty, Ptah, Seti I en de laatste hele grote kapel is voor Nefertem en Ptah-Sokaris. Alle kapellen hadden deuren gehakt uit de stenen muur maar alleen de kapel van Osiris had een echte deur daardoor kom je in het heilige en geheime gedeelte van de tempel het heiligdom van Osiris

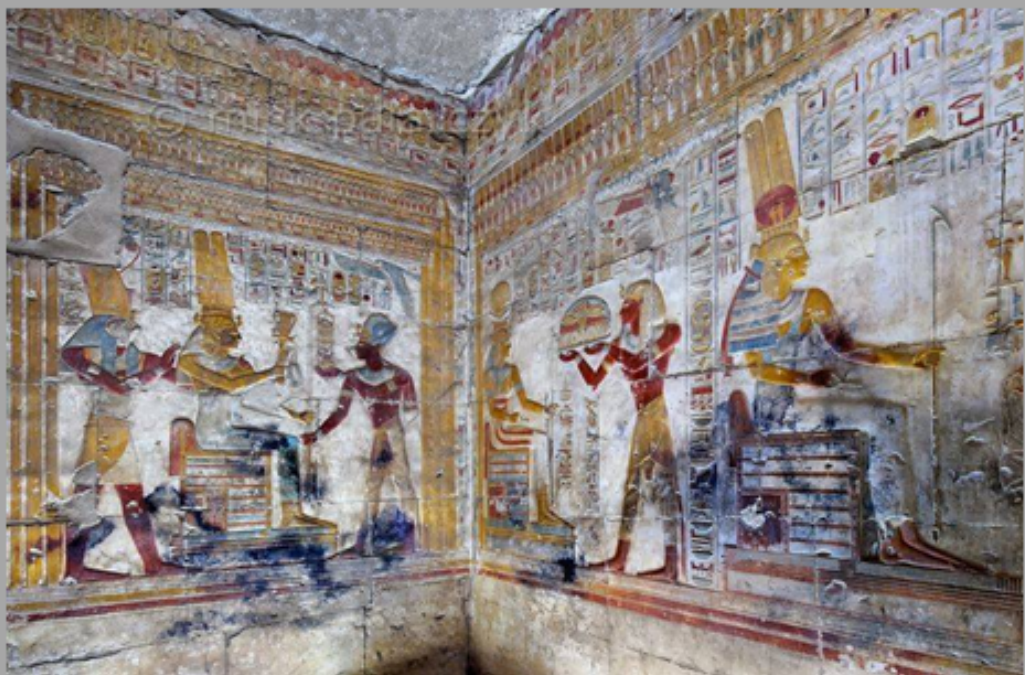
Osiris, Isis en Horus staan voor koning Seti I die hun een beeldje van Maät geeft

Het geheime heiligdom van Osiris in het binnenste gedeelte van de tempel

De geheime kapellen van Osiris hij staat hier voor de god Thot van wie hij het eeuwige leven krijgt. En Thot heeft ook nog twee stokken in de hand waar 2 slangen omheen gedraaid zijn en zij dragen de kronen van Opper- en Neder Egypte

Het heiligdom van Isis ligt ten noorden van de Osiris schrijn in de tempel van Seti I in Abydos

DE MYTHE VAN OSIRIS

De mythe van Osiris is het bekendste verhaal uit het oude Egypte en gaat over zijn dood en wederopstanding, een thema dat de dagelijkse cyclus weerspiegelt van het 'sterven' van de zon bij zonsondergang en zijn 'geboorte' bij zonsopkomst.

Osiris was niet alleen god van het koningschap en de levenskracht van de farao, hij was de personificatie van de vruchtbaarheid van het land en de geest van de vegetatiecyclus.

Als heerser over het dodenrijk schonk hij nieuw leven aan hen die de onsterfelijkheid hadden verdiend door hun zuivere levenswandel.

Als koning van Egypte was hij rechtvaardig en stelde hij wetten voor zijn volk op.

Hij kende niet alleen de roem maar ook de afgunst.

Zijn werk als koning zorgde ervoor dat hij veel moest reizen.

Terug van een van zijn reizen werd Osiris, onder aanvoering van zijn broer Seth, door 72 samenzweerders op een feestmaal onthaald.

Tijdens dit maal toonde Seth een prachtige, rijk versierde kist.

Nadat iedereen de kist had bewonderd, beloofde Seth de kist te schenken aan degene die erin paste.

Daarop gingen zij allen om beurten in de kist liggen.

Niemand paste.

Toen het Osiris' beurt was stapte hij in de kist en strekte zich erin uit, de kist had precies zijn maat.

De samenzweerders dromden samen rond de kist, spijkerden het deksel vast en wierpen de met lood overgoten kist in de Nijl.

Toen Isis hoorde wat haar echtgenoot was overkomen, sneed zij een van haar lokken af en kleepte zich in rouwgewaden.

Na Osiris' dood regeerde Seth als een wrede heerser over Egypte.

Isis vluchtte en verborg zich in de Nijldelta.

Intussen was de kist met het lichaam van Osiris door de golven op de kust van Byblos geworpen.

Een jonge ceder omsloot haar en groeide uit tot een prachtige, grote boom, de koning van Byblos bewonderde de boom, hakte hem om en stutte met de stam het dak van zijn paleis.

Goden en demonen verspreidden dit bericht en zo kwam het Isis ter ore.

Om ervoor te zorgen dat zij als een godin het paleis binnen kon komen, verzong Isis een list.

Zij ging naar Byblos en zette zich neer aan de voet van een bron.

Ze sprak met niemand, maar omringde de dienaressen van de koningin met zorg, zij vlocht hun haren en balsemde hun huid met de geur die zij zelf verspreidde.

Toen de koningin haar dienaressen zag, liet zij Isis komen en nam haar in dienst, zij kreeg als taak de baby van de koningin te verzorgen.

's Nachts veranderde Isis zich in een zwaluw en vloog zij om de pilaar met het lichaam van Osiris.

Door de koningin bespied werd Isis' ware aard bekend.

Bang een godin te hebben beledigd, bood de koningin Isis aan iets uit het koninkrijk tot het hare te maken.

Isis koos de grote, met houtsnijwerk versierde cederhouten pilaar van het paleis en hakte deze met volle kracht doormidden.

In de pilaar zat de kist met het lichaam van Osiris.

Zij plaatste de kist in een boot, nam de oudste zoon van de koning mee en voer weg.

Tegen de morgen stak er over de rivier de Phaidros een gure wind op.

Isis ontstak in toorn en liet het water van de rivier in haar bedding verdampen.

In een verlaten streek aangekomen opende zij de kist en kuste haar overleden echtgenoot.

De zoon van de koning keek toe, maar in haar toorn wierp Isis hem een verschrikkelijke blik toe.

Het aanzien hiervan was hem te veel en hij stierf.

Isis verborg de kist met het lichaam van Osiris in het riet van de Nijl.

Jagend bij het licht van de maan vond Seth de kist.

Hij sneed het lichaam in 14 stukken en verspreidde die over de Nijl.

Toen Isis de lege kist ontdekte, deed zij haar uiterste best om de verspreide lichaamsdelen terug te vinden.

Zij vond ze allemaal op een na, zijn mannelijk lid, het symbool van zijn vitaliteit was verloren.

Maar zij balsemde en mummificeerde Osiris en zo verkreeg Osiris, door Ra voorbestemd als *'Koning der Doden'*, het eeuwige leven.

Isis gebruikte daarna een spreuk om Osiris nieuw leven in te blazen, zodat hij haar kon impregneren.

Na het balsemen en begraven van Osiris, werd Isis zwanger en beviel van hun zoon Horus.

Daarna leefde Osiris verder als de god van de onderwereld.

Vanwege zijn dood en wederopstanding werd Osiris in verband gebracht met de overstroming en terugtrekking van de Nijl en dus met de jaarlijkse groei en sterfte van gewassen langs het Nijldal.

DE OXYRHYNCHUS, GOD VAN DE VISSSEN

Deze diksnuitige vis met een lange rugvin, paren buikvinnen voor en achter en een tweeledige staart is een lid van het geslacht Mormyrus, in de Egyptologische literatuur beter bekend als de Oxyrhynchus-vis.

DE OXYRHYNCHUS VIS GOD

De meest voorkomende naam van deze vis is die van het dorp Oxyrhynchus gelegen in het Egyptische Fayum, de landbouwrijke regio ten zuidwesten van Caïro.

De oude Egyptische tradities die ontstonden rond de Oxyrhynchus-vis zijn gevarieerd en complex.

Dat verslag in Plutarchus verschilt van de twee oude Egyptische verslagen van deze vis, die beide in verband worden gebracht met de god Osiris.

Het heeft te maken met de jaloezie van Seth tegenover zijn broer Osiris en het machtsconflict waarin zij verwickeld raakten met als resultaat dat Seth zegevierde over Osiris.

Seth vermoorde Osiris en daarna sneed hij het lichaam van Osiris in stukken en verspreidde het wijd en zijd.

Isis, de plichtsgetrouwe vrouw en overigens de zus van Osiris, verzamelde de stukken en zette ze weer in elkaar, maar niet voordat een Oxyrhynchus-vis zijn fallus op at.

De fallus was nodig voor de postume conceptie van Osiris' zoon en erfgenaam, Horus.

In een andere versie van de mythe kwam de Oxyrhynchus-vis tevoorschijn uit de wonden van Osiris zelf, wat de waarheid in deze zaken ook moge zijn, de Oxyrhynchus-vis was onlosmakelijk verbonden met de god Osiris en werd vereerd door de oude Egyptenaren.

Deze verering verklaart waarom deze vis de zonnescijf en koeienhoorns als attributen draagt en associeert met Isis in haar rol voor de heropleving van haar echtgenoot Osiris.

DE DJEDZUIL SYMBOOL VAN OSIRIS

Deel van een houten mummiekist
Isis en haar zuster Nephthys treuren om
de dood van Osiris, die hier is
uitgebeeld als een Djedzuil wat de
ruggengraad van Osiris voorstelt

Het symbool van Osiris is de Djed, waar Osiris vaak mee geassocieerd wordt, deze stelde wellicht een baal hooi voor, die met touwen/banden is samengebonden, het symbool zou zijn oorsprong vinden in een oeroud natuurritueel dat aan het begin van de Egyptische godsdienst geïntegreerd werd in de god Khenti-Amentiu.

Maar Osiris' ziel of liever zijn Ba, werd af en toe op zichzelf aanbeden, bijna alsof het een aparte god was, vooral in de Deltastad Mendes.

In dit aspect werd Osiris, Banebdjed genoemd.

Maar het is letterlijk 'de ba van de heer van de djed', wat grofweg betekent, "*de ziel van de heer van de pijler van continuïteit*".

De djed, een soort pilaar werd meestal gezien als de ruggengraat van Osiris.

De Nijl leverde water en Osiris, sterk verbonden met de plantaardige regeneratie die stierf om weer tot leven te komen, vertegenwoordigden continuïteit en stabiliteit.

Als Banebdjed kreeg Osiris bijnamen als "*de heer van de hemel*" en "*het leven van de zonnegod Ra*".

De Djedzuil symbool van Osiris